

ning nødvendig, at Sparekasserne efterhaanden skulle opspare en meget stor Reservefond for at kunne taale Tab paa deres realisable Papirer. Thi de blive nødt til at tabe paa dem af den simple Grund, at, i Reglen kjøbe de dem i den gode Tid, da der er Overslødighed paa Kapital, men skulle sælge dem i den Tid, da det er knapt med Penge. Det, jeg mener, Lovforslaget hovedsagelig skulde gaae ud paa, er, at fastsætte Regler, som kunne have en gavnlig Virkning med Hensyn til Dispositionerne; men ved Siden af mener jeg rigtignok, at det vilde være heldigt, om der kunde findes en Form, hvorefter der kunde gives Regler, navnlig for Bestyrelsernes Valg og Bestyrelsernes Lønning. Enhver vil vistnok indrømme, at der ligger noget Uheldigt i den Regel, at Bestyrelsen skal kunne supplere sig selv. Navnlig er det uheldigt, naar Bestyrelsen kun bestaar af nogle faa Personer. Derved kommer der let en stor Ensidighed til Stede, og navnlig fører det grumme let til, at en enkelt Mand, som er sine Kolleger stærkt overlegen, bestandig kan sætte sin Villie igjennem. Det er et af de Spørgsmaal, som Sparekassekommissionen søgte at klare paa en noget anden Maade end den, som er foreslaaet i det af den ærede Minister fremlagte Lovforslag. Jeg skal indrømme, at der kunde indvendes ikke saa Lidt ogsaa mod den Maade, Kommissionen havde foreslaaet; men jeg kan rigtignok ikke se rettere, end at den dog fra sin Side kan fremføre meget gode Grunde for at være gaaet den Vej. Der var i Kommissionen megen Tale om, at selve Interessenterne skulde vælge Bestyrelsen, hvad der jo i og for sig vilde være et rigtig Princip; men hvem der kender de faktiske Forhold, vil jo vide, at det vilde være en af de alleruheldigste Valgmaader, thi det er jo saa godt som umuligt at faae samlet et større Antal Interessenter, og denne Valgmaade vilde jo ogsaa i Reglen føre til, at der blev benyttet en Agitation, som kunde være meget uheldig for Rassen. Naar nu den ærede Minister har stillet dette Spørgsmaal til Side og sagt, at det skal i Vedtaget bestemmes, hvorledes disse Valg skulle foregaa, saa skal jeg ikke negte, at for mig ligger der noget Betænkeligt i ganske at overlade Sagen til Ministeriets Afgjørelse. Man maa nemlig ikke glemme, at der ikke staar i Lovforslaget, at en Vedtægt, der ikke indeholder Bestemmelser, som ere stridende mod denne Lov, skal approberes, men kun at Vedtagten kan approberes af Ministeriet. Naar det nu ganske er stillet hen, hvorledes Bestyrelsen skal sammensættes og lønnes, er der her et svagt Punkt, som vil berede Loven Banskiligheder. Jeg tvivler ikke om, at det staar klart for den nuværende ærede Minister, hvorledes han vil benytte denne Bestemmelse, saa at jeg for Tiden ikke nærer nogen Frygt; men tror man virkelig, at begge Things Medlemmer ville ansie sig tilfredsstillende ved, at det f. Ex. fra Ministerens

Side blev gjort til Betingelse for Approbationen af en Vedtægt, at Bestyrelsen skal vælges af Amtmanden. Jeg nævner kun dette til Bevis for, at dette Punkt kan berede Loven ikke saa ringe Banskiligheder. Der var i Kommissionens Forslag en Udvei, som det egentlig var dens Mening i Regelen vilde blive fulgt, saa at det kun var enkelte Gange, at den kommunale Autoritet vilde komme til at vælge Bestyrelse og vælge Revision. Det var nemlig Kommissionens Mening, at, naar Bestyrelsen bestod af 9 Medlemmer, som det staar i Lovforslaget; vilde man kunne betragte den største Del af dem som Repræsentanter, altsaa nærmest som kontrollerende, og det kunde da godt lægges i deres Hænder at vælge Bestyrelsen. For de større Sparekassers Vedkommende vilde man altsaa meget let komme ud over dette Punkt. Var der ikke 9 Medlemmer i det Dieblit, Loven udkom, kunde Ministeren sige til dem: Suppler Eder nu, ligesom I tidligere have gjort.

For saa vidt flere af de ærede Ralere, der have yttret sig i Dag, og jeg kan gjerne sige alle have lagt stærk Vægt paa Størrelsen af Renten for Indskudene, kan jeg egentlig slutte mig til, hvad der i saa Henseende er udtalt. Det er jo kun et Mindretal i Sparekassekommissionen, der har villet fastslaa en Rente af 3,65 pCt. Flextallet har ikke villet gaa ind paa at gaa med dertil, men har villet blive staaende ved 4 pCt., og jeg tror, at Kommissionens Opfattelse væsentlig falder sammen med, hvad der her er yttret fra forskjellige Sider. Skulde man skrive en Lov for de Sparekasser, der oprettes fra Nytt af, vilde mulig alle Kommissionens Medlemmer med Glæde gaa ind paa som Maximum at fastslaa 3,65 pCt. men af tilbørligt Hensyn til Forholdene, som de have udviklet sig, turde man ikke gaa saa langt ned. Det er nemlig almindelig bekendt, som det ogsaa i Dag fra alle Sider er fremhævet, at navnlig omkring paa Landet er der en stor Mængde mindre Kreditorer, der efterhaanden have opsamlet sig nogle Hundrede Daler eller Kroner, som de have sat ind i Sparekassen, og at de lige til deres sidste Dag komme hver Termin og have deres Renter. Dette er aabenbart ikke til Stede, men snarere til Gavn. Den Slags Folk forstaar sig jo nemlig ikke paa selv at faae en lille Kapital anbragt direkte i Prioriteter og ere bedre tjente med at faae 4 pCt. i Rente, som en Gang er Noget, man er vant til omkring paa Landet at betragte som en normal Rente, naar man vil have god Sikkerhed. — Jeg kommer derefter til et Punkt, som den ærede Minister heller ikke vilde gaa ind paa, saaledes som Kommissionen her foreslaaet det, nemlig Ansættelse af Sparekassensspekterer. Jeg kan meget godt forstaa, hvorfor den ærede Minister ikke har villet det. Man er jo i vor Tid meget utilbøielig til at ville skabe nye Emb. der, og det er vistnok rigtigt; men det staar for mig, og det har ogsaa gjort sig